

## TEBLİĞ

Tarım ve Orman Bakanlığından:

**ÇİĞ SÜT DESTEĞİ VE SÜT PİYASASININ  
DÜZENLENMESİ UYGULAMA TEBLİĞİ  
(TEBLİĞ NO: 2019/22)**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç ve kapsam**

**MADDE 1 –** (1) Bu Tebliğin amacı; çığ süt üretimi ve kalitesi ile uygulanan hayvancılık politikalarının etkinliğini artırmak suretiyle çığ süt üretiminde sürdürülebilirliği sağlamak üzere yetiştiricilerin desteklenmesidir.

(2) Bu Tebliğ, 10/3/2019 tarihli ve 817 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan 2019 Yılında Yapılacak Çığ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesine İlişkin Kararda yer alan destekleme ödemelerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 2 –** (1) Bu Tebliğ, 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesi ile 10/3/2019 tarihli ve 817 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan 2019 Yılında Yapılacak Çığ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesine İlişkin Karara dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanım ve kısaltmalar**

**MADDE 3 –** (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

- a) Bakan: Tarım ve Orman Bakanını,
- b) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- c) Bakanlık Süt Kayıt Sistemi (BSKS): Üreticilerin sattığı sütün kayıt altına alındığı, destekleme ödemelerinin uygulandığı, izlendiği, raporlandığı, Bakanlıkça çığ süt desteklemelerinde kullanılan kayıt sistemini,
- ç) Banka: T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünü,
- d) Banka şubesi: T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Şube Müdürlüklerini,
- e) ESK: Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünü,
- f) İl müdürlüğü: İl Tarım ve Orman Müdürlüğünü,
- g) İlçe müdürlüğü: İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünü,
- ğ) Karar: 10/3/2019 tarihli ve 817 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan 2019 Yılında Yapılacak Çığ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesine İlişkin Kararı,
- h) Hastalıklardan ari işletme: Koruyucu tedbirlerin alınarak, işletmedeki hayvanların Sığır Tüberkülozu ve Sığır Brusellozu hastalıkları yönünden ari olduğunun onaylandığı işletmeyi,
- ı) HAYGEM: Hayvancılık Genel Müdürlüğünü,
- i) Soğutulmuş çığ süt: Süt soğutma tankları üzerinden pazarlanan çığ inek sütünü,
- j) TÜRKVET: 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği ile 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği hükümlerine göre oluşturulan ve hayvancılık işletmelerinin, yetiştiricilerin ve sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanların kimliklendirilerek kayıt altına alındığı veri tabanını,
- k) Yetiştirici/üretici: Hayvancılık faaliyetiyle iştigal eden gerçek ve tüzel kişileri,
- l) Yetiştirici/üretici örgütü: Merkez Birliği düzeyinde örgütlenmiş, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa göre kurulmuş ıslah amaçlı birlikleri, 29/6/2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununa göre kurulmuş üretici birliklerini, Bakanlıkça kuruluşuna izin verilen ve 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulmuş, hayvancılık faaliyeti yürüten tarımsal amaçlı kooperatiflerin Merkez Birliklerine ortak olan üst birlik ortağı kooperatifleri,
- m) Yerel perakendeci: Süt üreten hayvancılık işletmesi merkez kabul edilerek hazır ambalajlı çığ süt için 500 kilometrelik yarıçap içerisinde, hazır ambalajlı olmayan çığ süt için 200 kilometrelik yarıçap içerisinde yer alan ve son tüketiciye sabit bir yerde konumlandırılmış otomatik satış makineleri veya bakkal, market ve benzeri yerlerde çığ süt satan perakendeciyi, ifade eder.

**İKİNCİ BÖLÜM**

**Desteklemeye İlişkin Esaslar**

**Kaynak aktarımı ve ödemeler**

**MADDE 4 – (1)** Çiğ süt desteği ve süt piyasasının düzenlenmesi için gerekli kaynak, bütçede hayvancılığın desteklenmesi için ayrılan ödenekten karşılanır ve Bakanlık tarafından gerekli paranın aktarılmasını müteakip banka aracılığı ile ödenir.

**Çiğ süt desteklemesi**

**MADDE 5 – (1)** Çiğ süt desteklemesi; üretmiş olduğu çiğ sütü, 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren süt işleme tesislerine, fatura/E-Fatura ve/veya müstahsil makbuzları karşılığında kendisi, yetiştirici/üretici örgütü veya bunların %50 (yüzde elli)’nin üzerinde paya sahip oldukları ortaklıkları vasıtasıyla satan ve BSKS veri tabanına aylık olarak kaydettiren bir yetiştirici/üretici örgütüne üye olan yetiştiricilere ödenir.

(2) Çiğ süt desteklemesi, hazırlanan ödeme icmalleri esas alınarak; inek, manda, koyun ve keçi sütü ile soğutulmuş inek sütü ve üretici örgütleri kanalı ile pazarlanan soğutulmuş inek sütüne, Bakanlığın belirleyeceği dönemler ve birim fiyatlar üzerinden ödenir. Döneminde başvurusunu ve evraklarını tamamlamayanlar desteklemeden yararlandırılmaz.

(3) Üretmiş olduğu çiğ sütü, üretici örgütleri aracılığı ile süt tozu olarak Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğüne satan üreticiler desteklemeden yararlandırılır. Desteklemede Bakanlıkça belirlenen 1 kg süt tozu eşdeğeri süt miktarı esas alınır.

(4) 27/4/2017 tarihli ve 30050 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çiğ Sütün Arzına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2017/20) kapsamında hastalıktan ari işletme belgeli süt üreten işletmeler, ürettikleri çiğ sütü, faaliyet alanında sütün arzı/satışı bulunan işletme kayıt belgesine sahip ve BSKS’ye kayıtlı yerel perakendecilere, işletme kayıt belgesine sahip BSKS’ye kayıtlı süt dolum tesislerine fatura/müstahsil makbuzu karşılığında satmaları şartıyla çiğ süt desteklemesinden yararlandırılır.

(5) Çiğ süt desteklemesinin başvuru yeri, şekli ve zamanına ilişkin şart ve kurallar şunlardır:

a) Desteklemeden yararlanmak isteyen üreticiler; BSKS’ye veri girişi için yetkilendirilmiş bir yetiştirici/üretici örgütüne üye ise bu yetiştirici/üretici örgütüne, BSKS’ye veri girişi yetkisi bulunmayan bir yetiştirici/üretici örgütüne üye ise örgüt aracılığı ile il/ilçe müdürlüklerine başvururlar.

b) Satılan çiğ süte ait fatura/E-Fatura veya müstahsil makbuzları, üyesi oldukları yetiştirici/üretici örgütüne teslim edilir.

c) Veri giriş yetkisi bulunmayan üretici/yetiştirici örgütleri, kendilerine teslim edilen belgeleri, İcmal-1’e esas tabloları ve eklerini, BSKS’ye veri girişi için il/ilçe müdürlüklerine tutanak ile teslim eder.

ç) 1/1/2019 tarihinden geçerli olmak üzere satılan çiğ sütlere ait fatura/E-Fatura ve/veya müstahsil makbuzları, yetiştirici/üretici örgütlerine teslim edilir.

d) Çiğ süt desteklemesinden yararlanacakların işletmesi ve sütün elde edildiği hayvanlar TÜRKBVET’e kayıtlı olmalıdır.

(6) Veri girişi yapacak il/ilçe müdürlüklerince istenilecek belgeler şunlardır:

a) Yetiştirici/üretici örgütünce düzenlenmiş destekleme için başvuruda bulunan üyelerin listesi.

b) Başvuruda bulunan üyelere ilişkin destekleme dönemi için alınan başvuru dilekçeleri.

c) BSKS veri tabanı üzerinden yayımlanan ve yetiştirici/üretici örgütünce düzenlenen çiğ süt destekleme icmaline esas tablo.

ç) Satılan süt miktarının litre olarak gösterildiği fatura/e-Fatura ve/veya müstahsil makbuzları (e-Faturalar excelformatında, silinemez CD veya DVD’ye kayıtlı olmalıdır).

(7) Veri girişi yapacak yetiştirici/üretici örgütlerince istenilecek belgeler şunlardır:

a) Başvuruda bulunan üyelere ilişkin destekleme dönemi için alınan başvuru dilekçeleri.

b) Satılan süt miktarının litre olarak gösterildiği fatura/e-Fatura ve/veya müstahsil makbuzları (e-Faturalar, excelformatında, silinemez CD veya DVD’ye kayıtlı olmalıdır).

(8) Üretmiş olduğu çiğ sütü, üretici örgütleri aracılığı ile süt tozu olarak ESK’ya satan üreticilerden istenen belgeler şunlardır:

a) Üretici örgütü ile ESK arasında yapılan sözleşme.

b) Üretici örgütü tarafından sözleşme kapsamında kesilen müstahsil makbuzu.

c) Üretici örgütünün süt tozu üretimi için anlaştığı, işletme onay belgesine sahip süt işleme tesisi ile yapmış olduğu sözleşme ve çiğ sütün süt tozuna çevrilmesine ilişkin fatura.

ç) Üretici örgütünün sözleşme kapsamında ESK’ya sattığı süt tozu faturası.

(9) Çiğ Sütün Arzına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2017/20) kapsamında, çiğ süt satan hastalıktan ari işletmeler, üyesi oldukları üretici örgütüne aşağıdaki belgeler ile başvuruda bulunurlar:

a) Başvuruda bulunanlardan ilgili destekleme dönemi için alınan başvuru dilekçeleri.

b) Hastalıklardan ari işletme belgesi.

c) Çiğ sütün arzı için izin belgesi.

ç) Satılan süt miktarının litre olarak gösterildiği fatura/e-Fatura ve/veya müstahsil makbuzları. (e-Faturalar, excelformatında, silinemez CD veya DVD’ye kayıtlı olmalıdır).

(10) Destekleme icmallerinin hazırlanması döneminde uyulacak esaslar şunlardır:

a) Aylık olarak düzenlenen müstahsil makbuzu ve/veya faturaların asılları veya nüshaları destekleme için esas alınır. Her ne suretle olursa olsun bunların fotokopileri veya onaylı suretleri dikkate alınmaz. Müstahsil makbuzu ve/veya faturalarda/E-Faturalarda, işletme onay belge numarası, süt işleme tesisinin adı, adresi, üreticinin adı soyadı, adresi ve teslim edilen sütün türü, litre olarak miktarı, litre fiyatı ve tutarı ile soğutma tankı üzerinden pazarlanmış ise “soğutulmuş çiğ süt” ibaresi, süt soğutma tankı sahibi, sorumlusu veya yetkilisinin adı soyadı, imzası ve süt soğutma tankı kod numarası, süt işleme tesisi yetkilisinin imzası ve kaşesinin bulunması gerekir.

b) Çiğ Sütün Arzına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2017/20) kapsamında, süt üreten işletmeler için aylık olarak düzenlenen müstahsil makbuzu ve/veya faturaların asılları veya nüshaları destekleme için esas alınır. Her ne suretle olursa olsun bunların fotokopileri veya onaylı suretleri dikkate alınmaz. Müstahsil makbuzu ve/veya faturalarda/E-Faturalarda, üreticinin adı soyadı, adresi ve teslim edilen sütün türü, litre olarak miktarı, litre fiyatı ve tutarı, süt dolum tesisi için adı, adresi ile süt dolum tesisinin işletme kayıt ve kod numarası, yetkilisinin imzası ve kaşesinin, yerel perakendeciler için işletme kayıt numarası bulunması gerekir.

c) Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik kapsamındaki süt işleme tesisleri, süt dolum tesisleri ve yerel perakendeciler ile ilgili bilgilerin BSKS’ye girilmesi ve güncellenmesinden, kayıt ve onay işlemlerini yürüten il müdürlükleri sorumludur.

ç) İl müdürlükleri veri giriş yetkisi için başvuruda bulunanlardan uygun gördüğü üretici/yetiştirici örgütlerini HAYGEM’e bildirir. Bu örgütler HAYGEM tarafından BSKS’de tanımlanır.

(11) Destekleme icmallerinin hazırlanmasına ilişkin hususlar şunlardır:

a) Veri giriş yetkisi bulunan üretici/yetiştirici örgütleri kendi üyelerinin İcmal-1’e esas tablolarını, aylar bazında hazırlar ve BSKS’ye veri girişini yapar.

b) Veri giriş yetkisi almış üretici/yetiştirici örgütlerinin bulunmadığı yerlerde üreticinin İcmal-1’e esas tabloları, yetiştirici/üretici örgütlerince aylar bazında hazırlanır ve BSKS’ye girilmesi için il/ilçe müdürlüklerine teslim edilir. İcmal-1 listelerinin BSKS’ye veri girişleri il/ilçe müdürlüklerince yapılır.

c) BSKS’ye süt girişlerinin, üreticilerin üretimde bulundukları ilçe için il/ilçe müdürlükleri veya yetkilendirilmiş üretici/yetiştirici örgütlerince yapılması esastır.

(12) Destekleme icmallerinin il/ilçe müdürlüklerince incelenmesine ilişkin hususlar şunlardır:

a) Süt icmallerinin incelenmesinde; üreticilere ait fatura/E-Fatura ve/veya müstahsil makbuzlarının uygunluğu, bunların BSKS veri tabanına doğru girilip girilmediği, satılan süt miktarının destekleme dönemindeki sağmal hayvan sayısı, ırkı ve laktasyon durumu ile uyumlu olup olmadığı, süt soğutma tanklarının kapasitesinin üzerinde kullanılıp kullanılmadığı dikkate alınır. Uygun olmayan hatalı belgeler, girişler ve hayvan sayısı ile süt miktarında uyumsuzluk olanlar ile soğutma tanklarının kapasitesinin üzerinde pazarlanan sütler icmal listesinden çıkartılır.

b) Elektronik ortamda alınan E-Faturaların <http://www.efatura.gov.tr> internet adresinde bulunan E-Fatura görüntüleyici ile açılarak, mali mühür bulunup bulunmadığı ve alınan çıktısı ile uyumlu olup olmadığı kontrol edilir. Yapılan kontrolde uygun bulunmayanlar icmal listesinden çıkartılır. E-Fatura çıktısı, kontrolü yapan il/ilçe müdürlüğü BSKS sorumlu personeli tarafından imzalanır.

c) İnceleme sonrasında işlemi yapılan fatura/E-Fatura ve/veya müstahsil makbuzları ve destekleme başvuru dilekçeleri yazı ile İcmal-1’i veya icmale esas tabloyu hazırlayan yetiştirici/üretici örgütüne iade edilir.

(13) Destekleme icmallerinin askıya çıkarılmasına ilişkin hususlar şunlardır:

a) Aylar bazında BSKS veri tabanına kaydedilen İcmal-1 listeleri, veri giriş dönemi bittikten sonra, il/ilçe müdürlüklerince askıya çıkartılmak üzere BSKS veri tabanından İcmal-2 listeleri şeklinde alınır.

b) İcmal-2 listeleri il/ilçe müdürlüklerinde, yetiştirici/üretici örgütlerine ve üreticilere duyurulacak şekilde askıya çıkarılır.

c) Askıya çıkarma tarihi ve saati ile askıdan indirme tarihi ve saati il/ilçe müdürlüğü ile yetiştirici/üretici örgütü temsilcilerince tutanağa bağlanır ve güncel tarihle imzalanır.

ç) Askı süresince herhangi bir itiraz olmaz ise listelerdeki bilgiler doğru kabul edilir. Daha sonra yapılacak itirazlar değerlendirmeye alınmaz ve herhangi bir hak doğurmaz.

d) Askı süresinde İcmal-2 listelerine yapılan itirazlar, il/ilçe müdürlüğünce değerlendirilir.

(14) Destekleme icmallerinin gönderilmesi ve ödemeye ilişkin hususlar şunlardır:

a) İtirazların değerlendirilmesinden sonra kesinleşmiş İcmal-2 listeleri ilçe müdürlüklerince onaylanarak il müdürlüğüne gönderilir.

b) İl müdürlükleri, ilçelerden gelen onaylanmış İcmal-2 listelerinin en az %10’unu hayvan sayıları ile satılan süt miktarlarının uyumlu olup olmadığı yönünden kontrol eder. Kontrol edilen İcmal-2 listeleri tutanak altına alınır, uyumsuzluğu tespit edilen varsa, İcmal-2 listeleri yeniden düzenlenir. Kontrolleri tamamlanan İcmal-2 listeleri BSKS veri tabanında ödemeye esas olan İcmal-3 listesi şeklinde düzenlenir. Düzenlenen İcmal-3 listeleri il müdürleri tarafından onaylanarak HAYGEM’e gönderilir.

c) HAYGEM, gelen İcmal-3 listeleri ile BSKS’den alınan İcmal-3 listelerinin uyumunu kontrol eder.

ç) Ödeme listelerinin Bakanlıkça bankaya gönderilmesinden sonra kesinleşmiş İcmal-2 listeleri, yetiştirici/üretici

örgütleri bazında BSKS'den il/ilçe müdürlüklerince alınarak ilgili yetiştirici/üretici örgütlerine gönderilir.

(15) Çiğ süt desteklemesine ilişkin diğer hususlar şunlardır:

a) Süt soğutma tankları, süt toplama merkezleri ve süt dolum tesislerinin yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygunluğunun tespiti il/ilçe müdürlüklerince yapılarak BSKS veri tabanına girişi sağlanır.

b) Süt işleme tesislerindeki soğutma tankları BSKS veri tabanına girilmez. Süt işleme tesislerindeki soğutma tanklarından, BSKS'de daha önceden kayıtlı olanlar sistemde pasif duruma getirilir.

c) İl/ilçe müdürlüklerince kontrol edilerek usulüne uygun çalıştırılmadığı tespit edilen süt soğutma tankları üzerinden pazarlanan sütler soğutulmuş olarak değerlendirilmez.

ç) Çiğ sütün, yetiştirici/üretici örgütleri veya bunların %50 (yüzde elli)'den fazla paya sahip oldukları 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa tabi ortaklıkları aracılığıyla pazarlanması halinde, üretici adına düzenlenmiş müstahsil makbuzlarının süt miktarları aylık toplamıyla, bu müstahsil makbuzlarıyla ilişkili olan süt işleme tesisleri adına düzenlenmiş faturaların süt miktarları aylık toplamının uyumlu olması zorunludur. Gerçek usulde vergiye tabi olmayan üreticilerin süt girişleri müstahsil makbuzuyla yapılır.

d) Destekleme icmallerinin hazırlanması, askıya çıkartılması, gönderilmesi ve ödeme ile ilgili çalışma takvimi HAYGEM tarafından belirlenir.

e) Bu Tebliğde belirtilen icmallerin ve diğer eklerin örnekleri BSKS üzerinden yayımlanır.

f) İl/ilçe müdürlükleri ve yetkilendirilmiş üretici/yetiştirici örgütleri, gerekli belgelerle yapılan başvuruları zamanında sisteme girmekle sorumludur. Başvuruları zamanında sisteme girmeyen üretici/yetiştirici örgütünün veri girişi yetkileri il müdürlüklerinin görüşleri doğrultusunda iptal edilir.

g) BSKS'de görev yapacak Bakanlık personelinin sistem şifrelerinin tahsisi Bakanlıkça, üretici/yetiştirici örgütleri personelinin şifre tahsisi ise il müdürlüklerince yapılır. Personelin eğitimi ile konuya ilişkin diğer tedbirler Bakanlık, il/ilçe müdürlükleri ve üretici/yetiştirici örgütleri tarafından alınır.

ğ) Birden çok yetiştirici/üretici örgütüne üyeliği bulunan üreticinin iş ve işlemleri, fatura/E-Fatura ve/veya müstahsil makbuzunu teslim ettiği yetiştirici/üretici örgütü üzerinden yapılır.

h) Üreticilerin, üretici örgütleri kanalı ile pazarlanan soğutulmuş inek sütü desteğinden yararlanabilmeleri için; vergiye tabi üreticiler, üretici/yetiştirici örgütüne sattığı sütü fatura ile diğerleri ise üretici örgütü tarafından düzenlenmiş müstahsil makbuzuyla, benzer şekilde yetiştirici/üretici örgütü de bu sütleri süt işleme tesisine kestiği fatura ile belgelemeli ve uyumlu olmalıdır.

ı) Çiğ süt desteklemesi ve BSKS ile ilgili olarak yapılacak çalışma ve uygulama esasları HAYGEM tarafından belirlenir.

i) Çiğ süt destekleme ödemelerinden, idarî hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilen ve beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmayacak gerçek veya tüzel kişilerin ceza süreleri bitene kadar Çiftçi Kayıt Sisteminde destek dışı bırakılan işletmeler listesine alınmasından il/ilçe müdürlükleri sorumludur.

j) Destekleme ödemeleri ile ilgili olarak haklarında idari ve adli işlem başlatılan kooperatif üst/bölge birlikleri, yetiştirici birlikleri ve üretici birlikleri haklarındaki inceleme tamamlanıncaya kadar, il sistem sorumlularınca BSKS'de ödeme engelli yetiştirici/üretici örgütü olarak işaretlenir.

k) İdari hata sonucu veya haksız ödendiği tespit edilerek geri tahsil edilen çiğ süt desteklemelerine ait bilgiler BSKS'ye il/ilçe müdürlükleri tarafından girilir. Geri ödeme belgeleri il/ilçe müdürlüklerinde muhafaza edilir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Ödemeye İlişkin Esaslar

### Üye yetiştiricilerden kesinti

**MADDE 6 –** (1) Merkez birliğini kurmuş olan; 5996 sayılı Kanuna göre kurulmuş ıslah amaçlı yetiştirici birlikleri ve/veya 5200 sayılı Kanuna göre kurulmuş üretici birlikleri ve/veya Bakanlıkça kuruluşuna izin verilen 1163 sayılı Kanuna göre kurulmuş tarımsal amaçlı kooperatif üyelerinden, hak ettikleri desteklerden aşağıdaki tabloda belirtilen oranlarda çiftçi örgütlerini güçlendirme adı altında sistem üzerinden kesinti yapılır. Kalan miktar yetiştirici/üreticilerin hesabına ödenir.

| Birlik/Kooperatif                                                   | Oran (%)                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Üretici ve yetiştirici birlikleri üzerinden yapılan desteklemelerde | %3'ü il/ilçe üretici birliklerine, il yetiştirici birliklerine, bu bedelin içinden % 5'i merkez birliklerine, |
| Kooperatifler üzerinden yapılan desteklemelerde                     | %3'ü kooperatif üst birliği veya bölge birliğine, bu bedelin içinden %25'i merkez birliğine,                  |

(2) Birden fazla merkez birliğine üyeliği bulunan kooperatif üst/bölge birlikleri destekleme yılı için çiftçi örgütlerini güçlendirme bedelinin ödeneceği merkez birliğine taahhütname verir. Bu taahhütnameler, merkez birliklerince destekleme yılı başında Bakanlığa gönderilir. Çiftçi örgütlerini güçlendirme bedeli merkez birliklerinden

gelen liste ve taahhütnamelere göre ödenir.

#### **Ödemelerin aktarılması**

**MADDE 7 –** (1) Bu Tebliğde yer alan destekleme ödemeleri kamu kaynağı olduğundan hak sahibinin hesabına aktarılmadan önce, haciz/icra, temlik ve benzeri işlemler yapılmaz.

(2) Bu Tebliğ kapsamındaki desteklemelerden yararlanmak için başvuran yetiştirici/üreticilerin Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) sorgulamaları, desteklemelerin yürütüldüğü veri tabanları üzerinden, yetiştirici/üretici örgütü veya il/ilçe müdürlüğünce başvuru tarihi itibarıyla yapılır.

(3) ESK tarafından gerçekleştirilen süt tozu alım satımı neticesindeki fark, icmal karşılığında, 2019 ve 2020 yılı destekleme bütçelerinin Hayvancılık Desteklemeleri kaleminden ESK'ya aktarılır. Maliyet bedeli ile satış bedeli arasındaki farkı gösteren ıslak imzalı ve onaylı icmalleri ESK tarafından oluşturulup HAYGEM'e gönderildikten sonra, bütçe işlemlerini müteakip ESK'nın hesabına aktarılır.

#### **Yetki ve denetim**

**MADDE 8 –** (1) İl/ilçe müdürlükleri, desteklemeler ile ilgili başvuru zamanı ve şartlarını, yerel imkânları da kullanarak duyurur.

(2) Destekleme ödemelerinin denetimini sağlayacak tedbirleri almaya ve bu Tebliğin uygulamasında ortaya çıkan sorunlar ve öngörülme durumlarında HAYGEM, genelge ve talimat çıkarmaya yetkilidir. Bakanlık genelgeleri ve talimatlarının uygulanmasında ve oluşacak problemlerin çözümünde, il müdürlükleri yetkilidir. Bu amaçla yapılacak çalışmalarda gerektiğinde diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kooperatifler ile ilgili oda ve birliklerin hizmetlerinden yararlanılır.

(3) Destekleme ödemelerinin amacına uygun ve gerçek hak sahiplerine ödenmesi için, il müdürlüğü gerekli tedbirleri alır. Çiğ süt desteklemesi için il müdürlükleri, ilçelerden gelen onaylanmış İcmal-2 listelerinin en az %10 (yüzde on)'unu hayvan sayıları ile satılan süt miktarlarının uyumlu olup olmadığı yönünden kontrol eder, kamu zararı tespiti durumunda, desteğin tamamı incelendikten sonra İcmal gönderilir.

(4) Çiğ süt desteğinde ortaya çıkabilecek sorunlara ilişkin konularda 27/5/2014 tarihli ve 29012 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliği hükümlerine göre kurulan İl/İlçe Tahkim Komisyonları yetkilidir.

(5) Çiğ süt desteğinde, yetiştirici/üretici örgütlerine verilen yetki görev ve sorumlulukları zamanında yerine getirmeyerek yetiştiricinin mağduriyetine sebep olan yetiştirici/üretici örgütleri, mağduriyetin giderilmesinden sorumludur.

#### **Desteklemelerden yararlanamayacak olanlar**

**MADDE 9 –** (1) Aşağıda belirtilen kişi ve kuruluşlar bu Tebliğ kapsamındaki desteklemelerden yararlandırılmaz:

- a) Bu Tebliğde belirlenen hükümlere uymayanlar.
- b) Gerçeğe aykırı beyanda bulunan ve/veya belge ibraz edenler.
- c) Kamu kurum ve kuruluşları.

#### **Haksız ödemelerin geri alınması ve hak mahrumiyeti**

**MADDE 10 –** (1) Bu Tebliğde belirtilen ilgili birimler, yetki alanına giren verilerin kayıt sistemine doğru girilmesinden, kendilerine ibraz edilen belgelerin kontrolünden ve kendi hazırladıkları belgelerden doğrudan sorumludur. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyerek haksız yere ödemeye neden olanlar ile haksız yere ödemelerden yararlanmak üzere sahte veya içeriği itibarıyla gerçek dışı belge düzenleyen ve kullananlar hakkında gerekli cezai, hukuki ve idari işlemler il müdürlüklerince yapılır.

(2) Haksız yere yapılan destekleme ödemeleri, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan kanunî faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır. Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan, belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar.

(3) Bu Tebliğ ile belirlenen destekleme ödemelerinden, idarî hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilen üreticiler, beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmaz. Bunun takibinden il/ilçe müdürlükleri sorumludur.

(4) İdari hata sonucu yapılan fazla ödemeyi kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde iade etmeyenler beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmaz. Söz konusu ödemeleri, tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde üretici, kendi rızası ile iade ederse gecikme faizi alınmaz. Söz konusu ödeme, tebliğ edilen süre içerisinde yapılmaz ise, tebliğ tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan kanunî faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır.

#### **Sorumluluk ve arşivleme**

**MADDE 11 –** (1) Tüm bilgi ve belgelerin doğruluğundan, bilgi ve belge sahibi ile onaylayan kişi ve kuruluşlar doğrudan sorumludur. Destekleme ödemesi yapılan belgeler istendiğinde ibraz edilmek üzere, yetiştirici/üretici örgütleri ve/veya ilgili birimlerin arşivlerinde en az beş yıl süre ile saklanır.

(2) Yetiştirici/üretici örgütleri, üyelerinin işletme ve hayvan varlıkları ile ilgili güncellenen bilgilerinin takibi ve kontrolünden sorumludur.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Çeřitli ve Son Hükümler**

#### **Tamamlanamayan işlemler**

**GEÇİCİ MADDE 1** – (1) 8/5/2018 tarihli ve 30415 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Tebliğı (Tebliğ No: 2018/21) hükümlerine göre başvuruları yapılmış ve sonuçlandırılmamış işlemler söz konusu Tebliğ hükümlerine göre sonuçlandırılır.

(2) Destekleme ödemelerinde kullanılan kayıt sistemlerinin Bakanlıkça yeniden oluşturulması halinde yürütülecek iř ve işlemler talimatla belirlenir.

#### **Yürürlük**

**MADDE 12** – (1) Bu Tebliğ 1/1/2019 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 13** – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.